

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Introducció a la Història Medieval
Codi	100335
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	José Enrique Ruiz Doménec
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

3.- Prerequisites

(prerequisites oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

Cap

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura fa un recorregut generalista sobre les diverses etapes i els principals processos i esdeveniments que van tenir lloc durant l'Edat Mitjana, entre els segles V-XV a través de diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, ideològic, cultural) i mitjançant activitats de caràcter teòric i pràctic.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
Resultats d'aprenentatge	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica. Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat
Competència	Utilitzar adequadament la terminologia pròpia de la disciplina a nivell oral i escrit
Resultats d'aprenentatge	Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia
Competència	Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica
Resultats d'aprenentatge	Descriure els processos històrics més rellevants de l'entorn geogràfic proper Analitzar críticament les societats de l'entorn de l'entorn històric immediat
Competències Transversals	Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i de síntesi Organitzar i planificar la recerca d'informació Comunicar oralment i per escrit de forma correcta els continguts Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi Gestionar la informació Resoldre problemes Prendre decisions Raonar críticament Aprendre de forma autònoma

6.- Contingut s de l'assignat ura

1. De l'antiguitat tardana a l'edat mitjana: conceptes i etapes. Aproximació a les eines de la història medieval.
2. La fi de l'Imperi d'Occident i les grans migracions de pobles (ss. IV-VII)
3. De l'Imperi d'Orient a l'Imperi Bizantí: entre Justinià i les croades (ss. VI-XIII).
4. L'Islam i els estats islàmics: de la Meca a Bagdad (ss. VI-XIII).
5. L'Imperi Carolingi: l'expansió territorial i l'ordenament institucional (ss. VIII-IX).
6. En torn de l'any 1000: La fi de l'Imperi Carolingi i la presència dels normands (ss. IX-XI).
7. La societat feudal i la Reforma de l'Església (ss. X-XIII)
8. Les Croades: Terra Santa, al-Andalus i el Drang nach Osten alemany (ss. XI-XIII).
9. L'estat dinàstic: Capets, Plantegenets i Staufen (ss. X-XIII).
10. Comerç, finances, gremis i universitats: les ciutats medievals (ss. XII-XV).
11. Fam, pesta i guerra. L'època del gòtic (ss. XIV-XV).
12. L'Imperi Bizantí, els estats del Magreb i el "regne" de Granada (XIII-XV).

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor /a.
- Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Preparació i realització de presentacions orals
- Estudi personal

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques: magistrals i debat en grup	37,5	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica. Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament
---	------	--

		cultural de la Humanitat Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i de síntesi Raonar críticament
Sessions de seminaris i pràctiques, valoració i discussió de textos; presentacions individuals i/o col·lectives	15	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica. Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia Comunicar oralment i per escrit de forma correcta els continguts Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi Aprendre de forma autònoma

Supervisades

Tutoria: sessions concertades per a resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics, problemes i seminaris	12	Resoldre problemes Prendre decisions
Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge i correcció	3	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.

		Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia Descriure els processos històrics més rellevants de l'entorn geogràfic proper Analitzar críticament les societats de l'entorn de l'entorn històric immediat Resoldre problemes

Autònomes

Estudi personal: integració dels coneixements adquirits i realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums, etc.	45	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica. Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia Descriure els processos històrics més rellevants de l'entorn geogràfic proper Analitzar críticament les societats de l'entorn de l'entorn històric immediat Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i de síntesi Organitzar i planificar la recerca d'informació Resoldre problemes Prendre decisions
Lectura de textos, redacció de treballs, recerca d'informació bibliogràfica, preparació de comentaris, realització de ressenyes, resums, comentaris	30	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica. Interpretar la pluralitat i

analítics mitjançant una guia, selecció de materials, estratègies de recerca d'informació, etc.		heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia Descriure els processos històrics més rellevants de l'entorn geogràfic proper Analitzar críticament les societats de l'entorn de l'entorn històric immediat Organitzar i planificar la recerca d'informació Gestionar la informació Resoldre problemes Aprendre de forma autònoma

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

60 % proves escrites (parcials i final).

20 % Realització de treballs, ressenyes, comentaris analítics sobre textos i altra mena de suports així com preparació de comentaris orals i participació en seminaris.

10 % Exposicions i comentaris orals en els seminaris de discussió.

10 % Participació, assistència i progressió

Es reavaluaran les activitats d'avaluació entregades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

La participació, assistència i progressió no es reavaluen.

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat menys del 40% de les evidències avaluable del total de l'assignatura.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà

oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars que, per poder rebre un tractament específic requerirà que l'alumne exposi i justifiqui el seu cas.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Proves escrites (parcials i final).	7,5	Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica. Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat Comunicar oralment i per escrit utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia Descriure els processos històrics més rellevants de l'entorn geogràfic proper Analitzar críticament les societats de l'entorn de l'entorn històric immediat Comunicar oralment i per escrit de forma correcta els continguts Raonar críticament

9- Bibliografia i enllaços web

a. MANUALS DE CONSULTA

GARCÍA DE CORTÁZAR, J. A.; SESMA, J. A.: *Historia de la Edad Media, una síntesis*

interpretativa. Alianza Universidad, 1997

SALRACH, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

CONTAMINE, BOMPAIRE i altres. *La economía medieval*. Akal. Madrid, 2000.

BASCHET, J. *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*. Aubier, Ed. Flammarion, París 2004.

b. OBRES GENERALS (PER PERÍODES I TEMES)

LE GOFF, J. *En busca de la Edad Media*, Barcelona, Paidós, 2003

DOEHAERD, R. *Occidente durante la Alta Edad Media*, Labor, Barcelona 1984.

DEVROEY, J-P. *Économie rurale et société dans l'europe franque (Vie-Ixe siècles)*. Ed. Belin, París, 2003

GÉNICOT, L. *Europa en el siglo XIII*, ed. Labor, Barcelona.

GUENÉE, B., *Occidente durante los siglos XIV y XV. Los Estados*, Ed. Labor, Barcelona, 1973.

HEERS, J., *Occidente durante los siglos XIV y XV. Aspectos económicos y sociales*, ed. Labor, Barcelona, 1968.

ROMANO, R. - TENENTI, A., *Los fundamentos del mundo moderno*, Siglo XXI, Madrid, 1989 (1ª ed. 1971)

FACI, J. *Introducción al mundo Bizantino*. Ed. Síntesis, 1996.

BRESC, H.; GUICHARD, P.; MANTRAN R.: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001

c. OBRES RECOMENADES

SERGI, GUISEPPE, *La idea de Edad Media. Entre el sentido común y la práctica historiográfica*. Barcelona, Crítica, 2001.

BARTLETT, R.: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions Universitat de València, 2003.

d. BIBLIOGRAFIA INSTRUMENTAL

KINDER-HILGEMANN. *Atlas Histórico Mundial*, ed. Istmo, 2 vols.

BONNASSIE, P. *Vocabulario básico de la historia medieval*, ed. Crítica

LOYN, H. R. *Diccionario Akal de Historia Medieval*. Akal, Madrid, 1998

MACKAY-DITCHBURN (eds). *Atlas de Europa Medieval*, ed. Cátedra.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE